

ประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

The Effectiveness of Promoting and Supporting Learning at Learning
Encouragement Center, Si Samrong District, Sukhothai Province

นราพร กลัดจิตร์¹ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์² โชติ บดีรัฐ³

Naraphorn Gatjit, Kampanart Wongwatthanaphong, Chot Bodeerat

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ 2.เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ 3.เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงผานวิธี โดยประชากร คือ นักศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ นักศึกษา จำนวน 252 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้บริหารและคณะครู ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเสนอข้อมูลในเชิงพรรณนาความ

ผลการศึกษา พบว่า 1.ระดับประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการประเมินเทียบระดับการศึกษา ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน และด้านการฝึกอาชีพชุมชน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน 4.23 2.เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้แตกต่างกัน 3.แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่า ควรมีการเน้นการศึกษาขั้นพื้นฐานและระบบการเรียนออนไลน์ เช่น การนัดพบกลุ่มผ่านระบบออนไลน์ การเรียนการสอนแบบออนไลน์ เป็นต้น ควรมีกิจกรรมที่สามารถทำร่วมกันมากยิ่งขึ้นระหว่างครูและนักศึกษา ควรมีการผลิตสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย

คำสำคัญ (Keywords) : ประสิทธิภาพ, ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้

Received: 2024-05-04 Revised: 2024-05-22 Accepted: 2024-05-23

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Master of Public Administration program students Faculty of Social Sciences and Local Development Phibunsongkhram Rajabhat University. E-mail: narapon27231@gmail.com

² อาจารย์หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Master of Public Administration program students Faculty of Social Sciences and Local Development Phibunsongkhram Rajabhat University. E-mail: kampanart_wk@yahoo.com

³ อาจารย์หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Lecturer, Master of Public Administration Program Faculty of Social Sciences and Local Development Phibunsongkhram Rajabhat University. E-mail: chotbodeerat@psru.ac.th

Abstract

The objectives of this research were: 1.to study the effectiveness of promoting and supporting learning; 2.to compare individual factors with the effectiveness of promoting and supporting learning; and 3.to explore strategies for promoting and supporting learning. This research employed a mixed-method approach. The population consisted of students District at the Learning Promotion Center in Si Samrong District. The quantitative sample included 252 students selected through random sampling. The data collection tool was a questionnaire, and the statistical analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation. The qualitative research targeted administrators and teachers at Learning Promotion Center, with a sample of 10 individuals selected through purposive sampling. The research tool was an interview, and the data were analyzed using content analysis and presented descriptively.

The study findings revealed that: 1.the effectiveness of promoting and supporting learning across various aspects basic education, educational assessment, life skill development, community development, and vocational training was rated highly, with an overall average score of 4.23. 2.With comparison of the individual factors with the effectiveness of promoting and supporting learning. 3.Recommendations for promoting and supporting learning included a concentration on basic education and online learning systems, such as scheduling group meetings online and conducting online teaching. It also suggested increasing collaborative activities between teachers and students and developing modern learning materials.

Keywords: effectiveness; learning promotion center

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบันระบบการศึกษาพบว่า ประเทศไทยมีปัญหานักเรียนหลุดจากระบบการศึกษาซึ่งเป็นหนึ่งในปัญหาความเหลื่อมล้ำ จากข้อมูลจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) พบว่าเมื่อต้นปีการศึกษา 1/2564 หรือช่วงมิถุนายน 2564 มีนักเรียนหลุดจากระบบการศึกษาอย่างน้อย 5,654 คน แต่ผ่านไปเพียง 2 เดือน พบว่ามีนักเรียนอย่างน้อย 43,060 คน ไม่ได้กลับเข้าเรียนต่อ หรือหมายความว่าช่วงกรกฎาคม ถึง สิงหาคม 64 มีนักเรียนหลุดจากระบบการศึกษาเพิ่มขึ้น 37,406 คน ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่อยู่ในช่วงชั้น ‘รอยต่อ’ โดยเฉพาะนักเรียนชั้น ม.3 ซึ่งมีจำนวนกว่า 33,710 คน ไม่ได้เรียนต่อ ปัจจัยด้านการเงินมีความสำคัญอย่างมากต่อการศึกษาในปัจจุบัน แม้ประเทศไทยจะมีนโยบายเรียนฟรี แต่ก็ไม่ได้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาทั้งหมด ข้อมูลปี 2563 จากสภาพัฒนระบุว่า นักเรียนชั้นมัธยมปลายมีค่าใช้จ่ายในการเรียนเฉลี่ย 7,607 บาท ส่งผลให้เด็กไทยแค่ประมาณ 60% ของประชากร ได้เรียนต่อในระดับ ม.ปลาย และมีเพียงแค่ 28% ที่ได้เรียนมหาวิทยาลัย (Inkaew Opanukrawkul, 2564: ออนไลน์)

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเป็นสิ่งสำคัญในการให้การศึกษาขั้นพื้นฐานแก่เยาวชนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ หรือเยาวชนที่ไม่ได้ศึกษาต่อในโรงเรียนในระบบ ซึ่งศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอมิมีบทบาทสำคัญในการเปิดโอกาสทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ประชาชนในเขตอำเภอนั้นได้รับ

การศึกษาต่อ จนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปสร้างอาชีพได้ในอนาคต ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดสุโขทัย กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการให้การศึกษาอบรมและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพแก่เด็กและเยาวชนในเขตอำเภอศรีสำโรงที่ขาดโอกาสทางการศึกษา โดยปัจจุบันมีนักศึกษามากถึง 671 คน (งานทะเบียนวัดผล ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง ณ วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2566) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในเขตอำเภอศรีสำโรง มีเด็กที่ขาดโอกาสทางการศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก

ดังนั้น ในการวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาถึง ระดับประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ และศึกษาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์จากการศึกษา ได้แก่ ทำให้ทราบความคิดเห็นระดับประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ทำให้ทราบข้อมูลประสิทธิผลของปัจจัยส่วนบุคคลในการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ และทำให้ทราบแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

1. นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง มีระดับความพึงพอใจต่อประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน
2. ประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การศึกษาประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methods Research) ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการประเมินเทียบระดับการศึกษา ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ด้านศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 671 คน (งานทะเบียนวัดผล ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง ณ วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2566)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็นสองกลุ่มตามลักษณะประเภทของการวิจัย ดังนี้ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จำนวน 252 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณโดยใช้วิธีการหากลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากรตามสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ จึงใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จากผู้บริหาร และบุคลากรศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ได้แก่ ผู้บริหาร และบุคลากร จำนวน 10 คน

1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ นักศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ซึ่งจำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพ

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การวัดประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ 5 ด้าน เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ซึ่งจำแนก ได้แก่ ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการประเมินเทียบระดับการศึกษา ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ด้านศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

1.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

1.5 ขอบเขตด้านระยะเวลา

เดือนพฤษภาคม 2566 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2567

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 แบบตามลักษณะประเภทของการวิจัย คือ แบบสอบถามสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ และแบบสัมภาษณ์สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ดำเนินการตามขั้นตอน ได้แก่ สร้างเครื่องมือแบบสอบถาม นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Coefficients) โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .759 และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วจึงนำไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการสัมภาษณ์บุคลากรศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยแบ่งเป็นประเภทบุคลากร ได้แก่ ผู้บริหาร และบุคลากร จำนวน 10 คน โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลและบันทึกแบบสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว จะกำหนดเลขประจำแบบสอบถามแต่ละชุดเพื่อทำการคีย์ข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
3. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และสถานภาพ ของผู้เข้าร่วมโครงการ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบค่าที (t-test)
4. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาในแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ผลการวิจัย (Research Results)

ประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง เพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยที่เพศชายมีจำนวนทั้งหมด 135 คน คิดเป็นร้อยละ 53.60 ส่วนเพศหญิงมีจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 46.40 นักศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง ส่วนมากอยู่ในช่วงอายุ 19-30 ปี จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 61.50 รองลงอยู่ในช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10 ส่วนในช่วงอายุ 12 - 18 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 ช่วงอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 และช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 ตามลำดับ โดยส่วนมากประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 รองลงมาประกอบอาชีพนักศึกษา จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 30.60 การประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 13.90 การประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 และประกอบอาชีพอื่นๆ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 ตามลำดับ ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนมากมีรายได้เฉลี่ย ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 71.00 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 ตามลำดับ และสถานภาพส่วนมากมีสถานภาพโสด ซึ่งมีจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 58.30 รองลงมา มีสถานภาพ สมรส จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 36.10 และสถานภาพหย่าร้าง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 ตามลำดับ

2. ระดับประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ประสิทธิภาพในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.27 ซึ่งอยู่ในระดับมาก โดยที่ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามไม่แตกต่างกันมาก (S.D. = 0.53) ส่วนในรายละเอียด พบว่า มีระดับประสิทธิผลการบริหารจัดการระดับมากทุกเรื่อง ได้แก่ ครูผู้สอนสามารถเผยแพร่ความรู้ให้ท่านเข้าใจเนื้อหาได้เป็นอย่างดี และสามารถเข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ที่ท่านต้องการได้ง่าย เช่น ระบบ Digital Platform ที่ใช้

สำหรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เป็นต้น และได้รับความช่วยเหลือในการเรียนเป็นอย่างดีและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ตามลำดับจากมากไปน้อย

ด้านการประเมินเทียบระดับการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.20 ซึ่งอยู่ในระดับมาก โดยที่ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามไม่แตกต่างกันมาก ($S.D. = 0.58$) ส่วนในรายละเอียด พบว่า มีระดับประสิทธิผลการบริหารจัดการระดับมากทุกเรื่อง ได้แก่ มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของการให้บริการโดยภาพรวมของหลักสูตรเทียบระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้รับข่าวสารการเปิดรับสมัครการประเมินเทียบระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ผู้ในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตรเทียบระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามลำดับจากมากไปน้อย

ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต พบว่า ประสิทธิภาพในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.28 ซึ่งอยู่ในระดับมาก โดยที่ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามไม่แตกต่างกันมาก ($S.D. = 0.48$) ส่วนในรายละเอียด พบว่า มีระดับประสิทธิผลการบริหารจัดการระดับมากทุกเรื่อง ได้แก่ ได้รับทักษะชีวิตเพิ่มมากขึ้นจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด และได้รับทักษะชีวิตเพิ่มมากขึ้นจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพศศึกษาแก้ปัญหาเอดส์ และได้รับทักษะชีวิตเพิ่มมากขึ้นจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และได้รับทักษะชีวิตเพิ่มมากขึ้นจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย-จิต และได้รับทักษะชีวิตเพิ่มมากขึ้นจากการจัดกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และได้รับทักษะชีวิตเพิ่มมากขึ้นจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และได้รับทักษะชีวิตเพิ่มมากขึ้นจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยและความเป็นพลเมืองที่ดีตามลำดับจากมากไปน้อย

ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน พบว่า ประสิทธิภาพในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.22 ซึ่งอยู่ในระดับมาก โดยที่ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามไม่แตกต่างกันมาก ($S.D. = 0.53$) ส่วนในรายละเอียด พบว่า มีระดับประสิทธิผลการบริหารจัดการระดับมากทุกเรื่อง ได้แก่ มีการส่งเสริมความสามัคคีให้เกิดความร่วมมือที่ดีในชุมชน และได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีการจัดกิจกรรมที่ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ได้ฝึกปฏิบัติร่วมกัน และมีกิจกรรมที่พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ตามลำดับจากมากไปน้อย

ด้านการฝึกอาชีพชุมชน พบว่า ประสิทธิภาพในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.20 ซึ่งอยู่ในระดับมาก โดยที่ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามไม่แตกต่างกันมาก ($S.D. = 0.54$) ส่วนในรายละเอียด พบว่า มีระดับประสิทธิผลการบริหารจัดการระดับมากทุกเรื่อง ได้แก่ เมื่อใช้สื่อแล้วช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเพิ่มมากขึ้น และสถานศึกษามีสื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตรที่เปิดสอน เช่น หลักสูตรขนมไทยพื้นบ้าน และสถานศึกษามีสื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทันสมัยและเหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน และสถานศึกษามีสื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการของท่าน และ สถานศึกษามีการปรับปรุงสื่อ/แหล่งเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับจากมากไปน้อย

2. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

เมื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาเพศชายและเพศหญิง ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่า ระดับประสิทธิผลเพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 4.25 ซึ่งอยู่ในระดับมาก โดยที่ความคิดเห็น

ของผู้ตอบแบบสอบถามไม่แตกต่างกัน ($S.D. = 0.45$) และระดับประสิทธิผลเพศชาย มีค่าเฉลี่ย 4.22 ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยที่ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามไม่แตกต่างกัน ($S.D. = 0.40$) ซึ่งวิเคราะห์ด้วยสถิติ t-test แบบสองกลุ่มอิสระกัน พบว่า ความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่าเพศที่แตกต่างกันทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อให้มีประสิทธิผลมากที่สุด พบว่า ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง ควรมีการเน้นการศึกษาขั้นพื้นฐานและระบบการเรียนออนไลน์ เช่น การนัดพบกลุ่มผ่านระบบออนไลน์ การเรียนการสอนแบบออนไลน์ และการติวก่อนสอบด้วยระบบออนไลน์ เป็นต้น ควรมีกิจกรรมที่สามารถทำร่วมกันมากยิ่งขึ้นระหว่างครูและนักศึกษา ควรมีการผลิตสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยให้มีความน่าสนใจกว่านี้ เช่น การแจกหนังสือเรียน หรือ e-book ที่สามารถอ่านได้ทุกที่ ที่มีอินเทอร์เน็ต ควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น และสื่อการเรียนรู้ที่มีความพร้อมกว่านี้ รวมทั้งการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าควรจัดซื้อจัดจ้างอาหารกลางวันที่ดีกว่านี้ และระยะเวลาการจัดกิจกรรมแต่ละโครงการควรมีความเหมาะสม ไม่ควรนานเกินไป ซึ่งแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จากการศึกษาเชิงคุณภาพ จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรลดจำนวนนักศึกษาในห้องเรียนให้น้อยลง เพื่อที่จะสามารถดูแลนักศึกษาได้อย่างทั่วถึงและเพื่อเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง ต้องการให้ครูผู้สอนมีเวลาได้พบปะนักศึกษามากขึ้น เนื่องจากภาระงานครูมีปริมาณมากจนไม่มีเวลามาพบปะนักศึกษา ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่านี้ สถานศึกษาต้องสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการเรียน และต้องขอความร่วมมือกับผู้ปกครองของนักศึกษาเพื่อสร้างความตระหนักในการเรียน สถานศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรมช่วยเหลือผู้เรียน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารออนไลน์ และควรอบรมเพิ่มความรู้ เพิ่มทักษะในการสอนรายวิชาเพิ่มเติมจากวิชาที่ครูจบหลักสูตรมา ควรเพิ่มช่องทางการติดต่อนักศึกษา ควรมีการส่งเสริมในการพัฒนาสื่อนวัตกรรมการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น สถานศึกษาควรไม่จัดกิจกรรมที่ติดต่อกันเกินไป ควรเว้นระยะเวลาในแต่ละกิจกรรมแต่ละกิจกรรม

ด้านการประเมินเทียบระดับการศึกษา ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรเพิ่มมากขึ้น สถานศึกษาควรจัดอบรมแนะแนวทางการทำแฟ้มผลงานมากยิ่งขึ้น สถานศึกษาควรออกประเมินนักศึกษาตามสถานที่จริง ที่ไม่ใช่การจัดทำคณาจารย์ ครูผู้รับผิดชอบควรลงพื้นที่ให้ครอบคลุม ให้ความใส่ใจแก่ผู้เรียนยิ่งขึ้น ครูผู้รับผิดชอบต้องศึกษาระเบียบในด้านการประเมินเทียบระดับการศึกษา จึงจะสามารถเสนอแนะแนวทางและให้คำปรึกษาแก่ผู้เทียบระดับการศึกษาได้ ควรมีการปรับหลักสูตรให้เป็นเกรดเฉลี่ย เนื่องจากการศึกษาแบบเทียบระดับ ตัวชี้วัดการสำเร็จการศึกษามีแค่ผ่าน/ไม่ผ่านเท่านั้น ทำให้นำไปศึกษาต่อในระดับปริญญาได้ยาก ครูผู้สอนและผู้เรียนควรจัดทำตารางนัดให้ชัดเจน เพื่อป้องกันการเลื่อนนัด และสถานศึกษาควรมีการจัดอบรมเพิ่มทักษะเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียน ควรออกประเมินผู้เรียนในพื้นที่ความเป็นจริง ที่ไม่ใช่แค่การจัดทำวิดีโอ นำเสนอผลงาน

ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต มีการเสนอแนะให้เพิ่มงบประมาณและลดจำนวนกลุ่มเป้าหมายในการจัดกิจกรรม เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการ ควรให้ระยะเวลาการจัดกิจกรรมมากกว่านี้ ผู้รับผิดชอบงานควรเข้าใจกลุ่มเป้าหมาย ควรมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมที่ดี ควรจัดกิจกรรมที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ควรมีการติดตามว่าจากการจัดกิจกรรม สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง

ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน มีการเสนอแนะว่าในการจัดกิจกรรมด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชนนั้น ต้องการให้ระยะเวลาการจัดกิจกรรมมากกว่านี้ ผู้รับผิดชอบงานควรเข้าใจกลุ่มเป้าหมาย ควรมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมที่ดี ควรจัดกิจกรรมที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ควรมีการติดตามว่าจากการจัดกิจกรรม สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง

ด้านการฝึกอาชีพชุมชน สถานศึกษาควรเปิดอบรมวิทยากรเพิ่ม เนื่องจากการจะเป็นวิทยากรจำเป็นต้องมีใบรับรองผ่านการอบรมวิทยากร จึงจะสามารถเป็นวิทยากรในกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนได้ ควรในการทำเรื่องเบิกจ่ายค่าวิทยากรให้เร็วขึ้น ควรที่จะให้มีการจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพตามความต้องการของผู้เรียน ครู กศน. ตำบลควรลงพื้นที่สำรวจข้อมูลความต้องการของผู้เรียนอย่างจริงจัง เพื่อจะได้จัดหลักสูตรได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน วิทยากรควรมีความพร้อม มีคู่มือประกอบการฝึกให้ผู้เรียน ควรมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง และควรมีการส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สามารถจำหน่ายจนสร้างอาชีพได้ ควรมีการเบิกจ่ายที่รวดเร็วกว่านี้ มีการให้จัดการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการศึกษาประสิทธิภาพการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ที่ได้จากเครื่องมือการศึกษาทั้งที่เป็นแบบสอบถามและสัมภาษณ์ มีประเด็นที่น่าสนใจพอที่จะนำมาอภิปรายเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิภาพการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก จากผลดังกล่าวจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการประเมินเทียบระดับการศึกษา ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน และด้านศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูผู้สอนสามารถเผยแพร่ความรู้ให้ท่านเข้าใจเนื้อหาได้เป็นอย่างดี และสามารถเข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ที่ท่านต้องการได้ง่าย เช่น ระบบ Digital Platform ที่ใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เป็นต้น และได้รับความช่วยเหลือในการเรียนเป็นอย่างดีและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงพยายามจัดหาระบบเทคโนโลยีมาช่วยเหลือและติดตามนักศึกษาให้ได้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงรัตน์ เหลืองอ่อน และคณะ (2564: 118) ที่กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมกับ ภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ควรมีส่วนร่วมในการเป็นสถานศึกษาภาคีเครือข่ายโดยใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำนักงาน กศน.

ด้านการประเมินเทียบระดับการศึกษา พบว่า มีระดับประสิทธิผลการบริหารจัดการระดับมากทุกเรื่อง ได้แก่ มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของการให้บริการโดยภาพรวมของหลักสูตรเทียบระดับศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้รับข่าวสารการเปิดรับสมัครการประเมินเทียบระดับศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ผู้ในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตรเทียบระดับศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ จำนวนนักศึกษาเทียบระดับมีจำนวนที่น้อย (ต่ำละ 1-2 คน) ทำให้การดูแล แนะนำให้คำปรึกษาเป็นไปอย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นที ยงยุทธ และสุนิตย์ดา เย็นทั่ว (2564: 21-22) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ การศึกษาของนักศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนดูแล เอาใจใส่ และการให้คำปรึกษา เช่นเดียวกัน

2. เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า นักศึกษาศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง ที่มีอายุและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกัน จะมีระดับประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง ไม่แตกต่างกันนั้น ที่เป็นเช่นนั้น อาจเป็นเพราะ กลุ่มตัวอย่างมีอายุและอาชีพที่ใกล้เคียงกัน ความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พณณกร ฝอยทอง และนพพร จันทรนาชู (2561: 295) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนที่มีอาชีพและรายได้ที่ต่างกัน จะมีทักษะชีวิตแตกต่างกัน

3. แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย พบว่า ได้รับทักษะชีวิตเพิ่มมากขึ้นจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพศศึกษาแก้ปัญหาเอดส์ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย-จิต การจัดกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยและความเป็นพลเมืองที่ดี มีระดับประสิทธิผลในการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมและยังมีการจัดกิจกรรมบ่อยในแต่ ละภาคเรียน นักศึกษาจึงได้รับคุณประโยชน์ในกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พณณกร ฝอยทอง และนพพร จันทรนาชู (2561: 295) ที่กล่าวว่า 4 ทักษะชีวิตของผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน พบว่า มีการส่งเสริมความสามัคคีให้เกิดความร่วมมือที่ดีในชุมชน และได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีการจัดกิจกรรมที่ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ได้ฝึกปฏิบัติร่วมกัน และมีกิจกรรมที่พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน มีระดับประสิทธิผลในการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมภาคีเครือข่ายโดยเฉพาะชุมชน เมื่อภาคีเครือข่ายขอความช่วยเหลือทางสถานศึกษา สถานศึกษาจะแจ้งนักศึกษาเพื่อให้มาเข้าร่วมกิจกรรม และบางกิจกรรมจัดขึ้นในเขตที่อยู่อาศัยของนักศึกษาอยู่แล้ว จึงสะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิตาภา เกื้อคลัง และภัทรพล มหาพันธ์ (2563: 41) ที่กล่าวไว้ว่า แหล่งเรียนรู้ในชุมชน และการมีส่วนร่วมของชุมชน มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ด้านการฝึกอาชีพชุมชน พบว่า เมื่อใช้สื่อแล้วช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเพิ่มมากขึ้น และสถานศึกษามีสื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตรที่เปิดสอน เช่น หลักสูตรขนมไทยพื้นบ้าน และสถานศึกษามีสื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทันสมัยและเหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน และสถานศึกษามีสื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการของท่าน และสถานศึกษามีการปรับปรุงสื่อ/แหล่งเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ มีระดับประสิทธิผลในการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอาชีพชุมชนตรงต่อความต้องการ และในการฝึกอาชีพชุมชนนั้นสิ่งที่สำคัญในการฝึกคือ สื่อวัสดุอุปกรณ์ โดยกิจกรรมส่วนมากจะประสบความสำเร็จในการฝึก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธพร พนมเขต (2565: 82) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารการศึกษาอัตตามอัยาศัย ได้แก่ ปัจจัยด้านสื่อฯ วัสดุอุปกรณ์ เช่นเดียวกัน

แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อให้มีประสิทธิผลมากที่สุด ได้แก่ ควรมีการเน้นการศึกษาขั้นพื้นฐานและระบบการเรียนออนไลน์ ควรมีกิจกรรมที่สามารถทำร่วมกันมากยิ่งขึ้น ควรมีการผลิตสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย ให้มีความน่าสนใจกว่านี้ ควรมีการเสริมการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น และความสื่อการเรียนรู้ที่มีความพร้อมกว่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาภักดิ์ วงษ์ธัญญ์ และคณะ (2562: 53) ที่กล่าวว่า แนวทางการบริหารศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอที่มีวิธีการปฏิบัติงานที่ดี (Best Practice) พบว่า การบริหารศูนย์การเรียนรู้ชุมชน มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 คณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ประกอบด้วย 1) คุณสมบัติคณะกรรมการ คือ ด้านความรู้ ด้านความสามารถ และด้านคุณลักษณะที่เอื้อ 2) จำนวนและสัดส่วน 3) วาระการดำรงตำแหน่ง 4) การแต่งตั้ง และ 5) บทบาทหน้าที่ องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายภารกิจศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผน คือ การเตรียมการ การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผลแผนการดำเนินงาน 2) ด้านการจัดองค์การ คือ การวิเคราะห์ภารกิจ การกำหนดรายละเอียดของงาน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และการประสานงาน 3) ด้านการนำ คือ ภาวะผู้นำ และการจูงใจ 4) ด้านการติดตามประเมินผล คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะประเมิน การกำหนดมาตรฐานในการประเมิน การวัดผลการปฏิบัติงาน การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับมาตรฐานที่ตั้งไว้ และการปรับปรุงแก้ไข

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการศึกษาประสิทธิผลการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ทำให้ทราบถึงแนวทางการจัดการศึกษาในอนาคต ทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประเมินเทียบระดับ การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน และการศึกษาด้านฝึกอาชีพชุมชน ทำให้เข้าใจบริบทปัจเจกส่วนบุคคลของนักศึกษา ทำให้ทราบแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ในอนาคต อีกทั้งทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลถึงความสำเร็จของนักศึกษาในมิติต่างๆมากขึ้น เช่น การเสริมสร้างทักษะทางการคิด เชื่อมโยงความรู้กับชีวิตประจำวัน ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร และทักษะชีวิตที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาในชีวิตจริง เพื่อที่จะทำให้นักศึกษามีความเข้าใจ มีความพร้อมที่จะเรียนรู้และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขในการจัดการทรัพยากรทั้งบุคลากรหรือทรัพยากรอื่นๆ

เพื่อให้การศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และทำให้ทราบถึงแนวทางโครงสร้างการบริหารในระบบ การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ตรงต่อความต้องการของคณะครูและนักศึกษามากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ประสิทธิภาพการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ ศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จากที่ศึกษานักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ระดับมาก ซึ่งมีข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาต้นสังกัดและสถานศึกษา ควรส่งเสริมพัฒนางานด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานมากยิ่งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับที่สูง เพื่อที่จะนำผลการ เรียนไปศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 สถานศึกษาต้นสังกัด ด้านการประเมินเทียบระดับ ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นเกรดเฉลี่ย เนื่องจากการศึกษาแบบเทียบระดับ ตัวชี้วัดการสำเร็จการศึกษามีแค่ผ่าน/ไม่ผ่านเท่านั้น ทำให้นำไป ศึกษาต่อในระดับปริญญาได้ยาก

1.3 สถานศึกษาต้นสังกัดและสถานศึกษา ควรส่งเสริมในการจัดกิจกรรมด้านการศึกษาเพื่อ พัฒนาทักษะชีวิต และด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ที่เน้นกลุ่มเป้าหมายในการจัดกิจกรรมอย่าง ชัดเจน และ ควรมีการติดตามว่าจากการจัดกิจกรรม สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง

1.4 สถานศึกษาต้นสังกัดและสถานศึกษา ควรส่งเสริมในการจัดกิจกรรมด้านศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยมีการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในแต่ละหลักสูตรให้สามารถสร้างอาชีพให้แก่ผู้เรียนอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริม การเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ในทุกๆปี เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารจัดการในแต่ละปี

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการส่งเสริมและสนับสนุนการ เรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย กับและศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภออื่นๆ เพื่อ เป็นแนวทางในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุดในอนาคต

เอกสารอ้างอิง (References)

กัญญาภัค วงษ์ธัญญ์ วิทยา จันทร์ศิลา และปัญญา สังขวดี. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารศูนย์การ เรียนชุมชน สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์**. 21(4): 47-59.

งานทะเบียนวัดผล ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีสำโรง. (30 ต.ค 2566). นายทะเบียนวัดผล. สัมภาษณ์. ดวงรัตน์ เหลืองอ่อน. (2564). การบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษานอก ระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ พันธ์สนิม. **วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม** 5(2): 114-123.

- นที ยงยุทธ และสุนิตย์ตา เย็นทั่ว. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี. **วารสารวิจัยรำไพพรรณี**. 15(1): 15-23.
- พัชรพร พนมเขต. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุดรธานี. **วารสาร Roi Kaensarn Academi**. 6(7): 76-87.
- พณกร ฝอยทอง และ นพพร จันทรนำชู. (2561). แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครปฐม. **วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย**. 10(2): 284-297.
- สิตาภา เกื้อคลัง และภัทรพล มหาจันทร์. (2563). องค์ประกอบและแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตของ กศน.ตำบล. **วารสารวิจัยการบริหารการพัฒนา**. 10(2): 32-45.
- Inkaew Opanukrawkul. (2564). นักเรียน 40,000 คน ไม่ได้เรียนต่อ เด็กยากจนเพิ่มแตะ 2 ล้านคน เพราะโควิด-19. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://workpointtoday.com/dropout-crisis/> สืบค้นเมื่อ 13 ตุลาคม 2566.